

UDC: 551.588.7:[613+614.2]

VULNERABILITATEA LA ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ

Iulia Iachimov

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Rezumat

Introducere. În ultimul deceniu, lumea a fost în medie cu aproximativ 1,2°C mai caldă decât la sfârșitul secolului al XIX-lea. Este confirmat că încălzirea globală a condus la creșterea temperaturii aerului cu 1,5°C timp de 12 luni dintre februarie 2023 și ianuarie 2024. Astfel, anul 2023 este declarat cel mai cald an înregistrat cu o vulnerabilitate înaltă asupra populației. Conceptul de vulnerabilitate include gradul în care un sistem este susceptibil și incapabil să facă față efectelor adverse ale încălzirii globale, inclusiv variabilitatea și extremele climatice. Un pas critic în analiza impactului potențial al încălzirii globale actuale și viitoare este evaluarea vulnerabilităților speciilor și comunităților naturale. Determinarea vulnerabilităților relative ale habitatelor și speciilor poate duce la dezvoltarea unor acțiuni de management mai eficiente și strategii de adaptare pentru a spori reziliența. Supravegherea vulnerabilității oferă informații care pot fi utilizate în managementul de răspuns la încălzirea globală.

Material și metode. A fost realizată o sinteză narativă asupra aspectelor de vulnerabilitate a sistemului medical asociate încălzirii globale. Sursele au fost căutate în baze de date internaționale, iar după identificare și deduplicare, au fost selectate 24 surse relevante, dintre care 13 au fost analizate.

Rezultate. Factorii regionali care cresc vulnerabilitatea la nivel de țară față de încălzirea globală, și anume sărăcia, guvernarea proastă, conflictele violente. Unele mijloace de trai sunt deosebit de sensibile la climă și, prin urmare, sunt mai vulnerabile decât altele, sunt vulnerabili micii fermieri, păstori, comunitățile de pescuit. Vulnerabilitatea poate fi grupată în două categorii care se suprapun. Există vulnerabilitatea economică care se bazează pe factori socioeconomi. Unii oameni pot fi mai vulnerabili decât alții, acest lucru se aplică persoanelor cu venituri mici, popoarelor indigene, femeilor, copiilor, persoanelor în vârstă. Și există vulnerabilitate geografică, vulnerabilitatea climatică este, în general, o problemă mai mare pentru oamenii din țările cu venituri mici decât pentru cei din țările cu venituri mari. Efectele încălzirii globale nu afectează în același mod oamenii din comunități. Poate avea un impact mai mare asupra grupurilor vulnerabile precum persoane cu venituri mici, femeile, copiii, persoanele în vârstă, persoanele cu preocupări de sănătate existente, popoarele indigene, alte minorități și lucrătorii în aer liber. Vulnerabilitatea socială a oamenilor poate fi legată de aspecte care îi fac pe oameni diferiți unul de altul (sex, clasă, rasă, vârstă etc.), precum și variabile situaționale (unde locuiesc, starea lor de sănătate, cine locuiește cu ei în gospodărie, cât câștigă).

Concluzii. Vulnerabilitatea poate fi redusă prin măsuri de adaptare la încălzirea globală. Vulnerabilitatea este adesea încadrată în dialog cu adaptarea la încălzirea globală. Măsurile care reduc sărăcia, inegalitatea de gen, guvernarea proastă și conflictele violente ar reduce vulnerabilitatea. Dar vulnerabilitatea ar fi redusă pentru toată lumea dacă s-ar lua măsuri decisive asupra fenomenului încălzirii globale (atenuarea încălzirii globale), astfel încât încălzirea globală să fie mai puțin severă.

Cuvinte-cheie: încălzire globală, sănătate, vulnerabilitate, adaptare, sistemul de sănătate